

AL HET GELD IS VAN IEDEREEN

Vele jaren geleden werkt ik voor een ondernemingsraad in een grote zorginstelling, die het bestuur moest adviseren over begrotingen en financieel beleid. Toen heb ik een belangrijke les geleerd: discussies over geld gaan nooit over geld. Ze gaan in feite om de onderliggende houding en het onderliggende doel. Geld is in deze wereld een machtig middel en kan voor welk doel ook worden ingezet. Je kunt er anderen mee aanvallen en gevangen zetten, en er je eigen speciaalheid mee bekronen. In onze egogerichte wereld is dat waar geld vooral voor wordt gebruikt. Maar geld kan ook een ander doel dienen. “Geld is niet slecht. Het is niets” (P3.III:5,6), zegt Jezus in ‘Psychotherapie’, een aanvulling op de Cursus.

Zandbak

Binnen onze droom hebben wij geld verschrikkelijk belangrijk gemaakt. In feite draaien alle wereldse zaken op een of andere manier om geld. Geld is de reden dat dingen soms niet kunnen. En het is de voorwaarde om bepaalde zaken wél te kunnen realiseren. Geld lijkt een autonome macht te zijn, en je hebt het of je hebt het niet. In je aardse functioneren ontkom je er niet aan een behoorlijke hoeveelheid tijd en energie aan geldzaken te besteden. Het thema van dit nummer van de MIC Magazine, de Cursus en geld, kan misschien enige spirituele misverstanden aan het licht brengen die nog wel eens ‘opgeld’ doen.

Een belangrijk misverstand is naar mijn idee dat, wanneer je spiritueel ingesteld bent, de Goddelijke overvloed zich vanzelf zal manifesteren als financiële overvloed. Kenneth Wapnick vergelijkt onze droom van tijd en ruimte, die we graag zo echt maken voor onszelf, nogal eens met kinderen die in de zandbak spelen. Voor die kinderen is alles wat in de zandbak gebeurt héél echt. Ze willen niet weten dat er buiten hun piepkleine zandbakje een hele grote wereld is die zich niets aantrekt van hun spel in de zandbak. Want dan is het spel bedorven. Wij reageren vaak precies zo, en nemen onze wereldse droom maar al te serieus. Zó serieus dat we God of de Heilige Geest in onze zandbak willen halen. Bijvoorbeeld doordat we denken dat Hij ervoor zorgt dat ons speelgoedgeld in de zandbak vermeerderd, zodat we meer zandgebakjes kunnen kopen. De Heilige Geest trapt daar echter niet in. Wanneer we denken dat ‘spiritueel zijn’ te maken heeft met overvloed in wereldse of financiële zin, maken we de zandbak veel te belangrijk. Ofwel: we maken de droom echt.

Egowetten

Maar een ander misverstand ben ik ook tegengekomen: het idee dat een spirituele of zelfs Cursusorganisatie ‘gewoon’ financieel bestuurd zou moeten worden. Dat er dus geen verschil zou zijn tussen zo’n organisatie en welk commercieel bedrijf ook, in de financiële en commerciële afwegingen. Dat betekent dat je je zou moeten richten op zo veel mogelijk inkomsten, zo weinig mogelijk uitgaven en dus een zo hoog mogelijke winst. ‘Gewoon’ betekent: zoals het in de wereld nu eenmaal werkt, en zoals de belastingdienst je nu eenmaal ziet: als een ‘gewone’ organisatie, bedrijf of belastingplichtige. Maar ‘gewoon’ betekent in onze wereld altijd: volgens de wetten van het ego. Dat zijn immers de ‘wetten’ die de wereld en het financiële verkeer bepalen. Wanneer je meent als Cursusstudent dat je je daaraan moet aanpassen, omdat je geen keuze zou hebben, dan ben je in feite gewoon bezig je eigen ego te legitimeren, en de verantwoordelijkheid hiervoor af te schuiven. Je zegt eigenlijk dat de Cursus vraagt om hem overal op toe te passen, *behalve* als het om geld of economie gaat. Er staat echter helemaal nergens in de Cursus dat geld een uitzondering zou zijn en een andere positie inneemt dan welk verschijnsel ook binnen onze droom. Integendeel, de Cursus vraagt heel nadrukkelijk om vergeving op alles toe te passen en geen uitzonderingen te maken:

“...zorg ervoor dat jij niet voor jezelf beslist dat er sommige mensen, omstandigheden of zaken bestaan waarop de ideeën niet toepasbaar zijn. ... ..sta jezelf niet toe uitzonderingen te maken in de toepassing van de ideeën... [van de Cursus], en – wat je reacties op de ideeën ook mogen zijn – gebruik ze. Meer wordt er niet gevraagd” (W.In.6: 3, 9:4,5).

Wanneer je je zonder meer aanpast aan de wereldse, commerciële ‘wetten’, maak je de droom óók echt. Je conformeert je aan de regels in de zandbak.

Geld is een klaslokaal

Toch lijkt het ingewikkeld. Want hoe doe je het dan wel, als Cursusstudent, als het over geld gaat? Ik denk dat twee uitgangspunten van de Cursus als handvat kunnen dienen. Het eerste handvat: elke situatie binnen onze droom is een klaslokaal om vergeving te leren. Het tweede: in dat klaslokaal is de enige essentiële keuze, of je de situatie samen met je ego wilt aangaan, of samen met de Heilige Geest.

Laten we op deze manier eens kijken naar twee situaties. Enerzijds de situatie van geldgebrek, weinig geld hebben of armoede. En anderzijds de situatie van juist veel geld hebben, van (relatieve) rijkdom. Voor het ego zijn dat beide situaties waar hij wel ‘raad mee weet’, en hoe! Het ego gaat maar al te graag aan de haal met alle kwesties die met geld te maken hebben. Voor de Heilige Geest zijn het beide interessante klaslokalen, waar mooie en misschien intense lessen geleerd kunnen worden.

Geldgebrek vergeven

Wanneer je in een situatie verkeert van geldgebrek of tekort, van schulden of armoede, en je kijkt hier samen met je ego naar, dan kun je ervan op aan dat je jezelf een verhaal vertelt waarin tekortkomen, uitgesloten worden, slachtofferschap, machteloosheid en schuld een belangrijke rol spelen. Je ego zal de situatie willen gebruiken om je dieper in angst en schuld te verankeren. Het zal je willen ‘bewijzen’ dat je inderdaad een machteloos slachtoffer bent, of dat de buit al verdeeld was voordat jij eraan te pas kwam, of dat je leeft in een wereld vol schuldige aanvallers, of dat je het niet waard bent om meer geld te hebben omdat je er immers niets van bakt.

Nu kan het verleidelijk zijn te denken dat het erom gaat je financiële *situatie* te veranderen en je daarop te richten (al dan niet met ‘spirituele’ of Cursusaffirmaties). Het gaat er echter om je *keuze* te veranderen in de leraar met wie je je situatie interpreteert. Je maakt éérst innerlijk de overstap van angst naar liefde. Van daaruit kan de uiterlijk situatie ook gaan veranderen. Of je ontdekt dat die eigenlijk helemaal geen probleem is, dat alles precies zo mag zijn als het is. Of dat juist deze situatie jou de optimale inzichten verschaft en dus bijzonder behulpzaam is. Wanneer je samen met de Heilige Geest naar precies dezelfde situatie van geldgebrek kijkt, zal hij je échte betekenis ervan laten zien. En die betekenis heeft niets te maken met alle egeverhalen. De situatie móet wel betekenisvol zijn, want anders had je er geen last van gehad. Wat die betekenis van een situatie precies is, kan van persoon tot persoon verschillen, en de Heilige Geest verschaft de juiste antwoorden als je open genoeg blijft om te vragen en niet zelf al in te vullen. Je hebt hier lessen in te leren, dat staat vast. Misschien is het een kans om verborgen overtuigingen over tekort, niets waard zijn en schuld bloot te leggen en te laten corrigeren. Misschien ontdek je wel dat je dit geldgebrek eigenlijk *wilt*: als een manier om liefde en dus God af te weren, of om geen verantwoordelijkheid te hoeven nemen voor wat je met meer geld zou kunnen doen, of om je slachtoffer en buitenstaander te blijven voelen zodat je je niet hoeft te verbinden met anderen. Misschien kom je tot de conclusie dat je liever afscheiding wilde dan meer geld. En dat zijn allemaal kansen om je keuze te herzien. Als het

in je hoogste belang is dat je financiële situatie verandert, zal dat vervolgens ook gebeuren, al is het soms op een andere manier en in een ander tempo dan je gedacht had. Blijf vergeven en vertrouw, en kijk goed wat er verder gebeurt.

Rijkdom vergeven

Het kan ook zijn dat je (relatief) veel geld hebt, of in een positie zit waarin je zeggenschap hebt over geldstromen, bijvoorbeeld de inkomsten en uitgaven van een bedrijf of organisatie. Dit is net zozeer een klaslokaal, en beslist niet altijd een die gemakkelijker is dan het klaslokaal van geldgebrek. Ook hier is de enige echte keuze of je je situatie samen met je ego of met de Heilige Geest interpreteert, en door wie je je in je beslissingen laat leiden.

De 'gewone' en meest voor de hand liggende manier is om je hierin door het ego te laten leiden. Het ego zal de situatie, en het geld, altijd gebruiken om aan te vallen in een of andere vorm. Hij zal uitgaan van de 'wetten' van de zandbak: er is er altijd één die moet winnen en één die moet verliezen, alles heeft zijn prijs, en wie slim is zorgt ervoor dat die prijs door een ander wordt betaald. Het ego kijkt naar geld vanuit zijn waarneming van allemaal afzonderlijke en afgescheiden belangen. Jouw 'eigenbelang' moet verdedigd worden tegen 'vijandige' anderen die azen op jÓuw geld.

Daarnaast gebruikt het ego geld voor allerlei andere zaken die uiteindelijk tot schuld leiden: om van alles aan te schaffen dat je eigenlijk niet nodig hebt, maar dient als substituut voor Gods Liefde. Het is een afleiding om zo het gapende gat van binnen niet te voelen waar je je van de liefde afgescheiden hebt. Voor al die substituten is geld nodig, steeds meer, en het is nooit genoeg. Tegelijkertijd zal het ego de situatie gebruiken om je schuldig te laten voelen, al dan niet onderhuids, over jouw rijkdom tegenover de armoede van vele, vele anderen. Zolang je geld inzet binnen de egowetten van aanval en verdediging (de wetten van commercie en economie), zal het op een of andere manier als 'bloedgeld' voelen. Je voelt ergens aan dat op deze manier omgaan met geld ten koste gaat van anderen, en van het grote geheel. En hoe je dit ook probeert te rechtvaardigen voor jezelf, ergens zal er onrust voelbaar zijn, een knagend schuldgevoel. Nee, op deze manier maakt geld zeker niet gelukkig, hoeveel je ook hebt en wat voor 'goede doelen' je er ook mee dient!

Controle

Hoogstwaarschijnlijk kom je ook een ander egoaspect tegen: het gebruik van geld - of van je positie als beheerder van geldstromen – om controle te houden. Jíj bent de 'controller' van het geld (zo heet het soms zelfs letterlijk!), dus jij zit aan het stuur. Jij lijkt de baas te zijn in het afgescheiden koninkrijkje dat je zelf gecreëerd hebt, want jij 'gaat' immers over het geld, en geld betekent macht. Dus heb je God overwonnen (God heeft immers geen geld, jij wel). Je bent de baas van de zandbak.

Gelukkig, ook voor de rijken is er redding, want er ís een alternatief. Je hebt de keuze om samen met de Heilige Geest de situatie te interpreteren en je volledig door Hem laten leiden in hoe je het geld zult gebruiken. Want geld is niet slecht, zei Jezus immers, het is niets. De waarde wordt bepaald door het doel ervan.

Zo vergeef je je rijkdom. Wat betekent dat? Op de eerste plaats dat je je ik-controle opgeeft. Het mag duidelijk zijn dat geld hebben een uitdagende vergevingsles is. Misbruik van geld vanuit ik-controle is enorm verleidelijk en lijkt bovendien 'gelegitimeerd' door de economische wetten die de wereld regeren. Maar de Heilige Geest ziet geld toch geheel anders dan de wereld. Hij ziet dat al het geld altijd aan ieder toebehoort. Het is van iedereen. Het is niet 'jouw' geld, of geld van 'een ander'. Alles is altijd van ieder; dat is de aardse weerspiegeling van de Hemelse eenheid van Gods Zoon. Er bestaan dus geen afzonderlijke belangen die tegen elkaar 'verdedigd' moeten worden. Er is alleen het ene gemeenschappelijke belang. We zitten allemaal in hetzelfde schuitje, in de Hemel én op

aarde, en de aardse schuit kent maar één pot geld. Wie zich daarvan een onevenredig aandeel toeigent, benadeelt ieder. Op de eerste plaats zichzelf: hij heeft zichzelf beroofd van het bewustzijn van het geheel.

‘Maar er is toch overvloed, die pot raakt toch nooit op?’ hadden we in onze new agecursus geleerd. Nee, in aardse zin is er géén onuitputtelijke overvloed. De Cursus noemt dat niveauverwarring. De aardse materiële en dus financiële middelen zijn beperkt. Het is goed erbij stil te staan dat vorm *altijd* beperkt is, in tegenstelling tot geest. Alle verschijnselen zijn vorm, en dus niet oneindig. Dat is nog steeds zo als je geld ziet als energie: ook energie (iets wat veranderlijk is) is een *vorm*, en dus eindig en beperkt. Alle new ageleringen die beweren dat geld en aardse middelen er in overvloed zijn en ieder er onbeperkt van kan nemen, omdat ze voortkomen uit oneindige energie, zitten er wat de Cursus betreft dus naast. Deze leringen komen voort uit het godensysteem.

Dus wanneer onze gezamenlijke materiële en financiële middelen onrechtvaardig worden verdeeld, op grond van ‘het recht van de sterkste’, zal er altijd armoede en schaarste ontstaan op het aardse vlak. Er ontstaat een enorme kloof tussen armen en rijken. Kijk maar om je heen, dat is precies wat er gebeurt. In Nederland of België, en op wereldschaal.

Geld is van allen en voor allen

De Heilige Geest laat je dus zien dat geld niet ‘van jou’ is, ook al heb jij er toevallig in wereldse zin zeggenschap over. Geld wordt onder leiding van Hem ingezet voor het *ene* gemeenschappelijke belang, in welke specifieke vorm ook. Dat is de *enige* liefdevolle manier van met geld omgaan, de enige manier die de wetten van de Hemel weerspiegelt. Je wordt daarin innerlijk geleid in je keuzes. En dat betekent niet dat je geen ‘persoonlijke’ uitgaven meer doet of jezelf niets ‘extra’ gunt. Iets kopen voor jou ‘persoonlijk’ kan een manier zijn om het algemeen belang te dienen, maar dat is alleen zo als het vanuit liefde gebeurt, en niet vanuit de schuld en angst van het ego. Want vanuit het ego zul je altijd de verkeerde keuzes en afwegingen maken, die noch liefdevol voor jouzelf zijn, noch voor anderen.

Geld dat je aldus uitgeeft, geef je aan de eenheid. Van diezelfde eenheid zul je ontvangen, in enige vorm en op enig moment. Geld gaat heen en weer binnen de eenheid. Dat is alles wat er gebeurt.

Samen met de Heilige Geest worden alle financiële zaken en afwegingen op een praktische en functionele manier gemaakt, zonder dat er sprake is van enige angst of schuld. De notie van ‘eigenaarschap’ van geld (of andere middelen) is daarbij verdwenen. Jij bent alleen het instrument dat de Heilige Geest gebruikt om het geld dat onder jouw beheer staat, in te zetten. Intussen houd je je uiterlijk gezien wel degelijk aan de wereldse regels. Je betaalt je belasting, je houdt indien nodig je administratie bij, en je geeft aan de keizer wat de keizer toekomt.

Machtig leermiddel

Natuurlijk zijn dit grote lessen om te leren. Maar de Cursus vraagt ons wel degelijk om ze inderdaad te leren. Onder leiding van het ego is geld een machtig wapen voor aanval en om schuld in stand te houden. Onder leiding van de Heilige Geest is geld een machtig leermiddel, om te leren controle los te laten en echt te gaan vertrouwen, en daarmee te ontspannen. Financiële kwesties zijn dan ook in wezen krachtige lessen om te leren afscheiding op te heffen, de ander als niet anders dan jouzelf te zien, en terug te keren naar het bewustzijn van eenheid.

“Geld geven waar Gods plan dat beschikt, kost niets. Het achterhouden waar het rechtmatig toekomt, kost enorm veel. ... Er is met recht gezegd dat aan hem die heeft zal worden gegeven. Omdat hij heeft, kan hij geven. En omdat hij geeft, zal hem worden gegeven. Dit is de wet van God, en niet van de wereld. En zo vergaat het ook Gods genezers. ... Al wat ze nodig hebben zal hun aldus worden gegeven. Maar ze zullen dit inzicht verliezen, tenzij ze zich herinneren dat al wat zij hebben louter van God afkomstig is” (P.3.III. 2:7,8, 5:1-5,7,8).

© *Margot Krikhaar* www.margotkrikhaar.nl